

nadenken het antwoord volgde: „Gij hebt gelijk, ieder moet in zulke zaken zijn eigen weg gaan.” Ik denk dat velen, die dit in uw verslag zullen lezen, mij het geluk benijden, dat mij ten deel is gevallen.

„....Wat mijne carrière betreft moet ik u dit nog zeggen: Mijn zuster was getrouwd met een helaas vroeg overleden vriend, Blaupot ten Cate, en toen wij ons beiden als advocaat vestigden, had dat tengevolge dat onze vrienden en kennissen noch bij hem, noch bij mij kwamen omdat ze ons geen van beiden wilden bevoordeelen boven den ander. Om althans deze reden, waarom wij zoo goed als niets te doen hadden, weg te nemen hebben wij toen samen eene associatie gevormd, zeker een van de eerste advocaten-associaties die er ten onzent geweest zijn. Het werd dan ook in 't eerst heel belachelijk gevonden, maar het gevolg was voortreffelijk. Al van den dag af hadden wij een drukke praktijk.

„Dat zal in '63 geweest zijn. In '64 overleed mijn vader die lid van den Raad in Groningen was en ik werd in zijn plaats gekozen. In '67 werd ik wethouder. En op mijn 32^{en} verjaardag in '69 werd ik tot lid van de Tweede Kamer gekozen, wat aanleiding gaf tot mijne verhuizing naar Den Haag, waar ik sedert dien gewoond heb. Van 1873 tot 1885 heb ik ook een kantoor als advocaat gehad te Rotterdam, in associatie met Dutilh en sedert 1880 ook met Trostorff; tweemaal in de week ging ik daarvoor heen en weer. Ja, het was hard werken in dien tijd....

„....En verder is er niets marquants in mijn leven voorgevallen.”

* * *

Het onderhoud liep ten einde.

Ik merkte nog op dat het verschil in levenswijs nu en tijdens het ministerschap van den heer Van Houten wel zeer groot moest zijn.

— „Dat is het zeker”, antwoordde hij, „maar het verlies van het ministerschap betreur ik volstrekt niet.... Hetgeen natuurlijk niet wil zeggen dat ik het niet meer zou aannemen als ik er weer eens toe werd geroepen om mijn invloed op die plaats te kunnen doen gelden voor verwezenlijking mijner denkbeelden op militair gebied, over onteigenings- en huwelijkswetgeving enz. Maar overigens leef ik nu juist zooals ik graag mag. Alleen de Kamer, die mis ik.”

„Is de betrekking van minister zwaar”, veroorloofde ik mij nog te vragen. „Gaat men onder het werk gebukt?”

„Ik kan alleen voor mijzelf en voor het ministerie van Binnenlandsche Zaken antwoorden. Men krijgt daar den geheelen dag stukken af te doen, dikwijls met spoed. Onophoudelijk moet men gereed staan het onderwerp waarmede men bezig is, te laten staan voor zaken, die eene dadelijke afdoening vragen. En zoo eveneens voor bezoeken. Nu zijn er vele, ook gewichtige zaken, die men spoedig kan beslissen, maar er zijn er ook altijd, waarover men dubieert. Voor de onmiddellijke belanghebbenden zijn ook de zaken, die voor den minister klein zijn, dikwijls groote levensquaesties en de